

У Олесь Ульяненко

перли і свині

Олесь Ульяненко
Перли і свині

Розділ перший

Рита

Ми уходимо в себе, як у чорну могилу. Ніхто не зупинить, бо на тому кінці нас чекає світло.

Це був початок 20013 року. Вірніше, перша його декада, що ознаменувала новий етап людства і сходження його по мінімальному колу до пекла, а саме – розгорнулася Третя світова війна. Саме розгорнулася, і саме це підпадало під такий пирस्कучий і цинічний смішок, як школярі побачили свою однокласницю в обжимах серйозного чоловіка, і від несподіванки це і починається, непривітне і злобне хихикання. Вже більше як півстоліття західним і почасти східним світом правили корпорації. Вони-то і визначали рівень океану, рівень населення, рівень податків; становлення одного президента та усунення іншого; без корпорації не підіймався холестерин у вашій крові, а сперматозоїди лишалися безплідними. Гроші та нерухомість перетворилися у чітке мірило влади, як і належить. Інакшого від нашого світу і не очікувалося. Як людський мозок жалюгідно не встигав за комп'ютерними вишуканими програмами, так і влада вже не керувала нічим, а попала під тотальний прес машини, що століття тому сама виготувала: від простої гумки до високодосконалої системи управління людьми. Влада президента, інституція президента виявилися безсилими проти своєї ж системи, проти свого дітища; вони, як універсальний маніпулятор, брикливо викидали недолугих чоловічків з їхніх тронів, і у третьому тисячолітті їхні верхотури більше нагадували електричні стільці, звідки швидко, наче в анімаційному фільмі, відкривалися нові горизонти, інша земля, інший світ, до якого належало людство.

Все непотрібне, як і необхідне і давно омріяне, приходить, як водиться, неждано і несподівано; ти дивишся у смолянистий вечір чи вдихаєш свіжий прохолодний ранок, розсипаний бурштином і

краплями роси на гілках та листі декоративних або таки справді екзотичних, наче уві сні, дерев, і воно впливає саме так, як у твоїх кошмарах чи чарівних фантазіях...

Я працював у мультимедійному центрі виконавчим директором. Стояли сірі важкі дні. Почалася весна. Сніг розтанув, і дерева стояли по коліна у воді. Міський ландшафт нагадував пустелю. Простір рвали безперервні дощі, вітер ганяв калюжами хвилю за хвилею, і там завзято поралася дітвора. А потім усе спалахнуло, як у перекошеному проекторі – потекла плівка на екран. Радянська ракета, вірніше колишня ракета СС-20, що нині невідомо кому належала, піднялася з обнульованого простору і, вібруючи усім своїм зеленим і богохульним тілом, кинула невиразну полудневу тінь на нудно дрімаючу Європу, пролетіла і врубилася в Ейфелеву вежу, що у Парижі. Дивлячись на запітнілі, кольору червоного пластику потилиці, на монітор з рідких кристалів, я несподівано відчув полегкість, наче відтяло нездоровий орган; я спостерігав за напруженими потилицями тридцяти членів ради мультимедійних директорів, що з'їхалися з усього світу, на їхні вибалушені зеньки, котрі спостерігали за німим монітором і роздовбаною, як клешня омара, паризькою знаменитою вежею. Всі розуміли, що це початок кінця, що настала несподівана розв'язка, як і було одинадцятого вересня. Я не попрощався. Встав і вийшов.

Я пройшов довгий коридор, що нагадував прозору трубу і зв'язував одну будівлю з іншою. На шляху до ліфта мені довелося пройти ще одним довгим коридором з декоративними деревами, з опудалами тварин, які стали світовими зірками, що ще повинні засяяти на весь мультимедійний простір, просто ахнути в яскравий і блискучий Молох. Не подолавши і половину коридору, я знову глянув на один з моніторів, що висіли упродовж будівлі рівно через двадцять кроків кожен. Диктор говорив, що підстав для паніки немає, так він і говорив, що підстав для паніки немає, а це означало, що справи дійсно були кепськими і починався великий рух. Всі очікували, хто зізнається у причетності до теракту, але і звідси було

видно, що це ніякий не теракт, а просто почалася війна. І тут мене зупинила віце-президент компанії для з'єднання із західним світом, а простіше підстилка шефа з тріскучою, як шелестіння дитячих обгортки на цукерках, зачіскою, такою ж вимовою, таким же одягом, і прошамкотіла на вухо:

– Тільки дві ракети упали біля Каліфорнії. Всі гадають, що це араби. Східну частину Японії накрила китайська «Сатана», очевидно, ще у свої часи подарована Хрущовим Мао Цзедуну. Росія готується до інтервенції з боку Китаю. Ось диск. Переглянь...

Мені було байдуже. Але, чесно кажучи, чомусь із солодким мазохізмом я уявив, як цю рудоволосу суку голу за ноги тягнуть китайські солдати, у крові, з розірваною проміжністю, а потім саджають на кіл. Це, кажуть, їхнє улюблене заняття. Проте мовчки взяв диск і сказав:

– Значить, усе було у запису. Да-м-м... Програма була у запису?

– Я тобі дивуюсь, Лісовські, – сказала вона, наче впускаючи до мого мозку кошлатого шершня, і стонула плечиком, як і всі повії з кваліфікованою освітою і чіпким звіриним інстинктом колишніх секретарок з ескорт-сервісу. Вона пішла, важко гойдаючи стегнами, як дійсна, єдина і неповторна придворна курва. Я провів її поглядом і ще раз уявив китайців, що джерготливими чорними мухами обліпили віце-президентшу, сцяти і копали її ногами, а потім потягли і таки вже – звісно у моїй уяві – посадили сракою на загостреного кілка; я спробував розгорнути свідомість і фантазію далі, побачити решту, що корчилися на кілках з прохромленими задницями, але щось зупинило. Я пройшов у ще одну будівлю, таким же робом, як і раніше, і тільки зараз вирішив, що можу спуститися у ліфті, сісти в машину і поїхати додому – у прохолоду самотності і торжество цивілізації: невинний орган, невидимий, як містичний голос майбутнього, у моїй крові не переставав калякати «Оду до радості» Людвіга ван Бетховена. Тоді я сам не знав, що відбувається. Але мій настрій, несвідомий і глупий, як для людини і, закономірно, для істоти, яка належала своєму часу і суспільству, повторював ті самі

ритми, що і тисячі роззяв з палаючими очима, які упиналися поглядами на вулицях у монітори, реготали, мовчали, бзділи, пили пиво, наче те, що відбувалося, нікого з них аж ніяк не стосується.

Люди, на превеликий мій жаль, не виправдали моїх фантазій, моїх зачасних думок: вони висіли темними гронами на вулицях, наче після полудневої аргентинської сієсти, перед моніторами, перед глибокими виходами підземних кав'ярень, невимовно дорогих і модних; у жінок палали очі, вони прямо з пляшок пили слабоалкогольні напої, шепотілися, томно закривавлюючи очі. Схилялося до вечора. Темрява, ніби хтось розмазував фарбу ганчіркою, поволі ховала людей у напівтіні. Напівтіні зв'язувалися по мобільниках з Парижем, Сполученими Штатами й істерично кричали щось у темряву на незрозумілій каркаючій мові параноїків. Я вів машину повільно, смакуючи паскудний настрій і тривогу. Сьогодні я вирішив не вертатися додому, а поїхати в свій заміський дім. Повільна і сумна атмосфера міста несподівано вибухнула яскравими бризками, спалахнула і засвітилася, як велетенський монітор. Я потягнув машину під низкою однакових кав'ярень, з яскравими цятками молодіжного одягу і спітнілими від збудження обличчями, і погнав її трасою під низьким сірим небом, що дряпало своє риб'яче черево об голі верхівки дерев. Далі йшли сосни. Було приємно думати про затишок самотності у домі. Там, у кількох кілометрах, жила моя печаль, як вирок суду над убивцею. І я впевнено повертався туди, маючи надію, що лишуся у тому світі до кінця своїх днів. Там, у запахах, що лишилися від Рити, від запахів, звітрілих запахів, я тихо ненавидів людство, зневажав себе і своє життя; але тільки там, у цьому чорнильному мороці, я відчував себе людиною. Навіть тоді, коли не міг взагалі згадати її обличчя. Нас відділяла вічність і загадка смерті. Що по собі теж виходило здорово.

Будинки і люди, низки сіруватих передвечірніх ліхтарів, гомін, сморід і смог міста щезли; починалася найнелюдиміша ділянка дороги, котру я найбільше любив. Тут, у цьому вибалку, що починався

з розгону, напевне, від самого центру міста, і розтягнувся на багато кілометрів, стояли величезні особняки нинішніх можновладців. Принаймні кілька десятків років я не відчував, що живу якось відокремлено і що є люди, які живуть інакше. З нинішнім головою нашої корпорації, з директором, ми приятелювали зі школи. Мусій – людина по життю сам собою оборудка: невисокого зросту, із круглими чорними очима, він захоплювався усім, що стояло напроти: ніколи не вибирав мораль, коли можна було дістатися іншого берега й отримати свою насолоду. Більше подібний до мокрого схарапудженого птаха, він володів інформацією, володів простором й ідеями. Усупереч мені, він ніколи не був ідеалістом. Обидва ми були діти багатих батьків. Одного разу, в сімнадцять, ми несподівано і при тому разом відчували тремор у наших жилах, у нашій крові: ми подивилися, наче сіамські близнюки, на людей, що нас оточували, і не захотіли так жити, принаймні в той період життя. Нам хотілося неспокою, влади і головне – самим заробляти гроші. Жили ми з ним, як два ідіоти у сметані, і лише мріяли. Нічого особливого – зранку прокидаєшся, потім плетешся до батька, щоб вициганити кількасот баксів і завалитися в клуб і просцяти гроші на якусь довгоногу лахудру. А потім ми познайомилися з Абрахамом Лі... Ось коли синя чистота дитинства й оранжева юність змінилися чорним практичним цинізмом. Життя оскалило всі тридцять два щербатих зуба... Я оглянувся на місто, і вгорі вже бачив страх, який завтра, не пізніше післязавтра, радіоактивними випарами осяде на голови лінивих і жирних мешканців столиці. Ха!

Абрахам Лі був живучим, як щур. Під перший нічний клуб було віддано довгий ангар для міні-літаків. Клуб, заодно і нічний стрип-клуб, знаходився на самих задвірках. Білі дюни пісків рваними хмарами тягнулися до горизонту і вливалися у сині озера, тоді ще повні риби, котру намахані прибульці із сільських чорнобильських зон не вивели динамітом та електровудками. Синій квадрат із жерсті, майже чотириста квадратних метрів, поділених рівно на чотири частини, стояв на пустирі. Там, серед голих цицьок і задів,

пластикових потилиць колгоспних голів у мішкуватих костюмах від Валентіно, серед сивого диму і горілки «Распутін», яку ковтали упереміш з лікером «Амаретто», зрідка попадалося віскі, ми і зустріли Абрахама Лі, проповідника з Конго.

У той час у різнобої крутилися інтелектуали і просто потвори, навантажені купами, лантухами чорного налу. Абрахам Лі прибув з Конго з більш ніж сумнівним паспортом, але з великими кримінальними протекціями і зв'язками. Він, Абрахам, чорніший пекельної смоли, скромний у світській розмові і веселий та розбитний серед глухих хлопків корків «Мадам Кліко» та гарних жіночих грудей. Проте поки що все це протікало повз нього великою яскравою річкою, де не видно було жодного берега. Море почуттів і бажань. Але він керувався залізною логікою. Нам це імпонувало. Ми були дурні, наче ті кошенята, що вперше з великого сірого і похмурого дому впали враз на мокрий нічний брук під дощ та вітер. І чиїсь важкі теплі долоні прикрили нас, двох колишніх мажорів, котрим гординя відмовила повернутися додому і попросити пробачення, впасти на коліна блудними синами. Ми його застали таким: чоловік африканського походження з гнучкою талією, дужими руками убивці, з довірливим поглядом дитини, що, блискаючи червоними від кокаїну зеньками, витанцьовував ламбаду з двома білими гарненькими дівчатками. Спочатку ми з товаришем зацікавилися дівчатами, але через деякий час нас почало вже нудити від «Амаретто» і «Распутіна», а ще більше від невиразних, розплилих, наче жаби, нуворишів з великими претензіями й амбіціями; дратував навіть сам склад, перероблений на нічний клуб. Тут гуляли протяги, від яких надимало стіни, задраповані синім та червоним сукном. Йшов кволий осінній дощ. Шум його пробивався крізь гамірливе диско. Я допив чарку, і мене пройняла ностальгія, як завжди проймає пожежну істоту нашого народу: краще у чужих, ніж у своїх. І за кілька хвилин ми сиділи у компанії веселого негра, купки напівголих дівчат, зблизька не дуже привабливих, але якщо поставити на вік, на алкоголь, на задушевну розмову, то все це не

мало ніякого значення. А говорив Лі чудово. Лі піднімав руку, наче тобі Фідель або Че, як один з пророків, і говорив:

– Чого хоче Господь Бог? Чистоти і порядку. Щоб кожен у цьому світі знайшов свою втіху...

І це було логічно. Він, Абрахам Лі, як я говорив, залізно володів логікою. І Мусій нашорошив відразу вуха, а я їх розвісив. І незважаючи на те, що мені довелося пережити, я таки вдячний цій чорнопикій скотині, що вона говорила досить-таки правильні речі. Балачка Абрахама Лі заколихувала, наче журлива тиха пісня; вона зливалася з шумом осіннього дощу і вітру, і в ній тепло лежала згорнута в зародок надія на вічне щастя. Потім ми кагалом вийшли на вулицю. Мене знудило. Я блював, а Абрахам Лі розповідав.

– Ось води розверзлися і сунуть крутими сапфіровими валами на цей край обітований, щоб змити всю грязюку. Чуєте, як співають і гудуть сфери, як ховаються тіні, як дикі звірі виходять на лови, піднімаючи свої важкі лапи? Чуєте? Ось, він почався, суремний день!

Вітер рвав куцу руду траву на пласкому, як більярдний стіл, шматку пустирища; несподівано мені зробилося самотньо і холодно, і я подивився з відкритим відчаєм на синій сарай, і мене вивернуло вкотре. Абрахам Лі підтримував мене за плече, а я блював. Потім усе змішалось у моїй голові. Тоді мені цей будинок видався верхом усього, про що міг мріяти вісімнадцятилітній юнак. Хоча я виріс і виховувався у дуже багатій, заможній, скажімо так, по нинішніх розкладах – мажорній родині, але батько у мене був суворих патріархальних правил; тоді я ще припускав, що у нашій державі можна розбагатіти – та будь-де – лише чесною працею та власним розумом, тому батьків пуританізм тяжів наді мною, давив мене. Я вже розповідав про... А тоді тяглася густа слинява осінь, я дивився на синій квадратик будівлі серед степу, а потім – ось на тобі! – білі кімнати з рожевими порт'єрами. Оголені дівчата з диньками грудей, кармінові соски, стегна, виголені лобки, розкриті рожеві пелюстки піхов. І велетенське крісло, тобто трон. І на ньому сидів, обіпершись

ліктем у коліно, Абрахам Лі, печальний, стискаючи пальцями круте, як для африканця, підборіддя.

– Ну, будемо працювати? – запитав він.

І тут я побачив її. Вона була одягнена у строгий костюм. Швидше я більше уваги звернув на костюм, бо дівчина одягнена була так, що серед цієї гедоністичної розкоші нагадувала красиву інкрустовану дверну ручку: червоний капелюшок на лівому боці, жакет зі стоячим комірцем кольору тонального крему, щільна спідниця такого ж кольору і чорні блискучі лакові чобітки, що закривали її коліна. Вона стояла якось боком, зовсім непомітно і відчужено, спостерігаючи за двома сопляками, тримаючи поперед себе тацю із жовтого металу.

Абрахам розвернувся, якось трохи присів; зараз він був до пояса роздягнений. Череву його непропорційно, наче глобус, випиналося над гнучкою фігурою; він пробіг, високо закидаючи, мало не до підборіддя, коліна, в один кінець кімнати, топчучись податливими оголеними тілами, обернувши до нас обличчя з вишкіреними білими, майже тобі конячими, зубами; потім він продемонстрував навпаки, втягнувши живіт до хребтини, також із вишкіреними зубами, але цього разу з висолопленим язиком, пробіг з іншого боку, всівся нарешті на свій трон. Йому піднесли пляшку шампанського у кризі. Абрахам Лі власноруч налив собі, скорчив дитячу капризну гримасу і з неприхованою відразую подивився на нас, витягнувши шию.

– Ну що, уроди?! Чого вилупилися?! Так починається найбільше дійство. Колись мій пастор Джек Лобановські сказав, щоб я пішов і порвав цей світ. І я пішов. І я порвав. Але спочатку я порвав пастора і його паству. З цього я взяв мало грошей, але багато досвіду боротьби. Мені довелося лікувати алкогольну залежність з Бушем-старшим, доки я не пробив інвестиційний фонд моєї компанії. Ха! І ви скажете: а де ж був Бог, що покинув свого пророка? – Він зійшов до тихого і єхидного шепоту, що змішувався з отруйним шипінням повітря і випарів алкоголю. – Він ніде не був. Його не було ніде. Тому що я був Богом. Я був тим, що створював себе і свій світ. – Абрахам Лі витер піт, скинув руку, глянув на ролекс. – Вам пора, малята. Рито,

подарунки. А мені сигару. – Абрахам Лі закурив сигару і подивився довгим поглядом у синіючу від диму даль, і він мені здався би чудом, аби не дівчина з золотою тацею, що стояла, обіпершись плечем об мармурову колону, повиту справжнім африканським плющем. Нарешті я розгледів її обличчя.

І отже, я подивився на її обличчя. Правильної форми, рожеве, з чіткими рисами, які не переходили у занадто різкі; стриманий блиск мельхіорових очей, прямий, класичний грецький ніс з ледь розширеними крилами, що тремтів раз по раз, коли голос Абрахама Лі зривався на істеричний писк. Я дивився у неї, як у бархат травневої ночі, де прощальна зі світом пісня солов'я, ну, і таке інше. Я дивився довгим собачим поглядом, який не розраховує на ласку і на добре слово, як гудзик розстебнувся зверху, оголивши краї грудей, красивих, трохи видовжених, трохи важких унизу, де перламутрово відливалася шкіра. Це було нестерпно. Я завертів головою, потім знову втупився у неї, але вона навіть не ворухнулася, вся подалася, наче якийсь звір, наповнений силою і кров'ю для стрибка, виставила підборіддя й очі, блиснула двома коштовними камінцями. Чомусь я уявив її у домашньому вбранні, без того безглузлого одягу, м'яку і теплу, і щоб вулицею йшли невимовні потоки світла і ще щось. Я хлебнув шампанського і подивився на свого приятеля, що куняв, засунувши голову в обшлаг дорогої шкіряної куртки, як мокрий півень.

А потім двері, вірніше, задня стіна розчахнулася, очі запекло від світла – оранжеве сонце гуділо у високості порцелянового синього неба, підчеплене на дроті моєї свідомості, – принаймні перше, що прийшло у мою хвору від алкоголю й еротичних видив голову. Скрізь лежав сніг. Від цього взяло приском шкіру від мошонки до вух. Тупий, сильний удар, сконцентрований професійно в одну точку, прийшовся мені у спину і викинув, наче з катапульти, на білий сніг під болісне оранжеве сонце, що теліпалося якраз біля перенісся і падлюче завалювалося то в одне око, то в друге. І відразу щось тріснуло у сферах, як металева пружина, що віками чекала, коли

хтось натисне живий важіль і коліщата закрутять тисячі живих картинок перед людством. Нічого особливого не трапилось. Відразу, по хвилині, приземлився мій друг. Він гепнувся лантухом. А ще в якусь мить перед нами виросла височезна фігура Абрахама Лі в білому пуховику, лисячій шапці, з обтягнутим шкірою обличчям. Виходило так, що він більше скидався на череп, обтягнутий чорним поліетиленом. Я подивився на Мусія, але цього разу мені заважало не сонце, і побачив пластикове обличчя Абрахама Лі, його зеньки, що відливали китайською порцеляною, увібравши в себе помаранчевий присмерк передвечір'я, і я здивувався, що день так швидко дійшов кінця. Несподівано, але вже очікувано Абрахам Лі ударив мене в ліве плече ногою, взутою у справжні сибірські унти (і коли воно встигло, оце мавпеня), і я заорав обличчям у сніг. Така ж історія чекала на мого товариша. Далі ми пересувалися степом навкарачки, борсаючись у снігу, наче два маленьких живих бульдозери, і лаялися між собою, а над нами, вирячивши чорні коралові баньки, блискаючи жовто-порцеляновими більмами, вивищувався Абрахам Лі, що не переставав тренувати свою горлянку і наші барабанні перетинки. Мусій, поправляючи окуляри, спробував звестися; несучи в інтелігентських окулярах віковичний протест свого класу, він таки зіп'явся на свої негнучкі цирла. Але гнучка, наче гумовий шланг, нога в унтах неправдоподібно жіночого розміру влучила йому в груди і знову заставила опуститися на сніг. І ми знов зарачкували на оранжеве сонце проти вітру, по снігу. Раз по раз перед нами з'являлася віщуча харя Абрахама Лі, де ворушилися жовті лаковані більма і стриміли два непорушні ока кольору темної кави, які більше нагадували зіпсовані устриці, що само собою вже було неправдоподібним.

– Ви мішки сала і лайна! Ви покидьки! Ви втілена непотрібність батьків, що народили щуренят, а не вищу хвалу усього земного. Подивіться уважно на мене, – але Абрахам Лі і не думав дозволити нам підняти голову. – Я пройшов школу східних мудростей, я пройшов життя, як шило масло... – Він зупинився, і два більмуватих

ока з коричневими устрицями, як перископи, зависли над нашими обличчями. – Але Бог вас кличе! Ви чуєте?

Але як ми не прислухалися, окрім вітру, не чули нічого. Тоді рачкування продовжувалося. Нарешті до мене дійшло, я зірвався на ноги і крикнув:

– Ага. Я просвітився!

Абрахам Лі усміхнувся, підняв нас за петельки, красиво вигнувшись своєю зміїною талією:

– З прибуттям і просвітленням, шановні брати і сестри!

Двері прочинилися, і ми пішли теплими персидськими килимами, серед золотих підсвічників, барокових дзеркал, оголених красунь, що тихо шастали у полуничних прозорих туніках. У кожній кімнаті на нас дивилися маленькі ангели над головою самого Абрахама Лі, великого, чорного й усміхненого, і ці мініатюрні ангели клали на його голову вінки з віковичного лавра. Така-от картина. Аби я у той момент розбирався в етиці віри, то моя уява намалювала б зовсім інші картини, допустимо, хтивого клишоногого Люцифера, що наколює на вила по декілька десятків абрахамів лі; а так я його просто ненавидів і водночас захоплювався. Виною, звісно, були випивка, жінки і вседозволеність, з якими нас вітав наш новий пастор. Нічого особливого, як на той час.

Простір кінця вісімдесятих – початку дев'яностих двадцятого століття у цій частині, у цій заводі вакууму людського спілкування нагадував цирк, що несподівано звалився з поїзда на забитому і дикому полустанку, з одним магазином, телевізором, сторожем та путівником і начальником в одній особі; цирк цей оглушував справжнісінькими вибухами, справжнісінькими катастрофами, які тягнули за собою трагедії і нагадували тубільця, що отримав розрив серця, коли зранку задзвонив будильник, подарований місіонером. Пізніше все це викликало дикий регіт, але час ще не прийшов. Я не знаю, хто напоумив на цю стежу Абрахама Лі, але якщо тверезо

подивитися, то він не був-таки білою вороною на фоні свого мавпячого африканського царства.

Головне – логіка, нехай вона призводить до бомбардування Хіросіми. Завжди можна висидіти і протримати розумну паузу. Що й умів робити чорний і риплячий, наче водопровідний шланг, Абрахам Лі. Перш за все він нам показав папери: посвідчення, що він є громадянином України і що він є наступником одного з апостолів на Землі. Ім'я апостола делікатно не вказувалося, що і підтверджувало далекоглядність і скромність такого авантюриста, як Абрахам Лі, котрий зроду не бачив в очі Конго чи Ефіопію, а його Батьківщиною швидше за все була сонячна сторона Гарлема або Східний Лондон. У разі несприятливого клімату він перлюструвався на його противника чи інакше... Словом, про це нам говорити і доказувати нічого не випадало, і треба воно нам, як блосі – зайва понюшка дихлофосу. Нам, затиснутим свавіллям батьків, що сиділи на лантухах грошей, ходили в потертих піджаках, крадькома парилися у смердючих банях під коньячок з комсомольськими активістками, а грошима не хотіли і не мали ніякого бажання ділитися. Саме коли гормони завзято штурмували наші черепні коробки, він-то і з'явився. Ми з корешем точно визначили: це наш зірковий час, і він є наш рідний маніяк. Маніяк, що не за ґратами, – це дуже потужне вкладення ресурсів та капіталу, якщо закинути оком у всі історичні процеси. Саме там ми і бачили. Але скоро нам це наскучило. Вірніше...

Почалися довгі кілометри, довгі роки перегонів, з яких вириватися спочатку самому не хотілося, а далі вже було нікуди. До 20013 року все було затиснуте у тісні лещата Абрахама Лі. До 20013 року місто затихло, наче перестало заповнюватися новими проектами кидалів, убивств і шантажу; містом правили дивні звуки і дивні люди з прибацаними ідеями і божевільними плакатами. Видавалося, що вже ніхто і нічого не перемінить: ані корупцію влади, ані дегенеративний народ, ані щасливі заклики до менш щасливого майбутнього, якщо прикинути на око, скільки тисяч років воно відділяє розум від

кошмару божевільного. Нас це влаштовувало. Суспільство нарешті заткнулося. А щодо Абрахама Лі...

Починали ми з того сніжно-дощового вечора. На таці нам піднесли по важкому пакунку; зранку, у себе вдома, вдихаючи перші паси тютюнового диму, що його тато посилав за чаєм, з головою, котра ніяк не хотіла втримуватися на плечах, я лапонував пакунка і витягнув його на поверхню з-під дивана. Там знаходилося сто тисяч доларів. Стільки коштувала душа і тіло моє для Абрахама Лі. Навіщо ми, два молокососи, були потрібні цьому чорнопикому авантюристу? Та, поперше, будь-яке діло починається з молодими і нахабними. Ми такими і були. По-друге, його приваблювало середовище. Вісімдесят дев'ятий та дев'яності аж ніяк, попри всю нестандартність ситуації, не пахли тим, що люди звикли називати демократією. Батьки-збоченці, синки-педики, доньки-героїнщиці і просто курви з вінком венеричних захворювань – ось що являла собою тодішня еліта. Цим і користався Абрахам Лі, з баньками, як устриці, а спритністю, як у вокзального бомжа, що здає стометрівку від міліціонера. Ми скористалися цим переліченням, доки воно не зробилося нудним масовим і повсякденним, як окрошка. І ми в цьому йому допомагали, тобто поставляли матеріал, поставляли клієнтів, займалися агітацією в секту, яку Абрахам називав Посольством. Нам було без різниці. За рік я поклав до швейцарського банку не менше як півмільйона зелених, відкрив Школу мистецтва, що була не чим іншим, як офіційним борделем у районі Донецького басейну. Все котилося на своїх шарнірах. Ані я, ані Мусій не мали навіть зеленого уявлення, що таке Святе Письмо. Швидше доісторична людина почала б розбиратися у справах статі, ніж ми з ним у Біблії. Ми проводили збори, вірніше я, а Мусій вів документацію, що формувала компромат і волонтерів. До дев'яности п'ятого, коли хвиля наркотиків, золотого благоденства у сусідній країні не накрила нас хвилиною і сюди не покотилися брудні потоки обшарпаних сектантів з усього СНД, ми процвітали. Але одного разу, зіткнувшись поглядом з Мусієм, ми мовчки зрозуміли один одного, що пора давати дьору.

Всі ці роки пройшли в чаду роботи, п'янок, пошуків для новітніх обраних і зцілених, але після дев'яносто п'ятого року, коли дівки задирали спідниці одна одній, а хлопці смоктали кінці й нюхали кокс, – повернутися і зцілитися лишилося не багато. Золотаво-голубі хвилі замкнулися над столицею, навіть над контингентом, від якого віяло могильним сопухом. У цьому світі, тріскучому і нікчемному, освітленому, наче галогеном – сцена, я починав сумніватися, що людина достобіса тупа, як скотина, дикіша за брудну свиню, відгодовану на заріз; і скільки ще треба гною, щоб, звалившись на її голову, хоч одна здорова думка, котра пройшла крізь решето черепа, зачепилася там, далеко у замріяній свідомості. Одного ранку я прокинувся з тяжкою головою: лив весняний дощ, стояли мертві олов'яні калюжі, що швидко зникали під сміттєзбиральними машинами, і з відчаєм, помноженим на алкогольно-кокаїновий токсикоз, подумав про Риту. Я підійшов до синього вікна з невимовно золотим світанком, і сірим небом, і сірим асфальтом, і мої зуби з переляку заклацали від одного того, що я надумав дати драла від Абрахама Лі. Став пригадувати, як ми саджали на голку дітей потрібних чиновників, щоб потім пройти сеанс зцілення; нитки шантажу, коли нічого не виходило, а за це добрі кусні «пожертви», які мали на увазі ділянки землі, будинки, дачі, собаки, машини і головне – владу. У ці дні, коли світ для нашого пророка ставав раком, я і надумав його кинути. І причина була – Рита.

Рита, з каштановим чистим волоссям, пронизаним безумною мідною іскрою; її обличчя, видавалося, збиралося тисячоліттями, щоб дійти довершеності: лишалося констатувати – я лишився тупим маминим синком і романтиком, хоча і досяг небувалих успіхів у бізнесі. Десь під початок шаленого дев'яносто п'ятого я відчув себе втомленим і настільки багатим, що не зчувся, як підсів на кокаїн. Одного дня я втомлено подивився на небо, і там голуб в істеричі бився крилами з голубкою: ця банальність потягнула мене в минуле, коли світ ще був чистим, як скло, вода в стакані не відганяла перекисом водню та хлоркою і було ще багато чого такого, від чого

на пустирищі життя зводило оскомою рота. Тоді-то в натовпі я побачив Риту. Вкотре. Багато разів я її бачив, але вигляд пухкої білої руки, розстібнутого ґудзика на строгому зеленому піджаку, очей, що сипали іскрами, мене просто вразив; так, того разу мене всього просто вивернуло, і я завмер серед натовпу віруючих, зцілених і подателів, з конвертами, які збирав уже хтось інший, а не вона, як кілька років тому. Абрахам Лі, як чорний бовван, сидів на кріслі, біля ніг його скромно лежав червоний килимок з кількома породистими собаками. Мене перетрусило, і я знову впіймав погляд – нарешті-таки – Рити, і вона одним краєм губ усміхнулася. І з цього дня, метр за метром, повільно я почав наближатися до неї. Річ у тім, що біля неї вертівся Боб Аскарід. Так ми про себе прозвали тінь Рити, вірніше, тінь грошей і цінностей, якими Рита володіла, керувала. Щодо Абрахама Лі, я мав абсолютний спокій: він був расист і до того ж голубий. Весь час за ним слідував ескорт із хлопчиків з гнучкими таліями і неправдоподібно дівочими очима. Ми до цього звикли.

Я виростав у такому середовищі, у такій родині, де жінка мала своє, специфічне місце, але не найкраще, якого б їй хотілося, – можете взяти це за правду; я, як людина егоїстична, схильна до авантур і складних математичних комбінацій та розрахунків на життєвому поприщі, повторював систему свого батька – гравця та ділка. До цього скрушного погляду і до поєднання вицвілого березневого неба, кокаїнової сверблячки та прозорого з іскрами погляду Рити – до цього у мене були жінки та дівчата, але виключно з мого середовища: манірні дурки, котрі не знали, чого самі хотіли, проте відверто, ще після перших спроб, самі переходили до дії, заповзаючи у штани, а потім у ліжку; іноді це навіть траплялося на підлозі, на вулиці. І все це сходило, як лінивий літній сон. Рита ж, напевне, була послана Провидінням, щоб перевернути моє життя як старе корито. Першою справою, першим обов'язком я вирішив покінчити з Бобом Аскарідом. Його Абрахам Лі притягнув з Конго, як ми дізналися пізніше. Помісь лютого нігера з китайцем.

Низькорослий, наче вгрузлий в землю, з довгим розпрямленим волоссям із дредами; його довгі жилаві руки з темними ґулями від ударів, ритуальні шрами ховалися за короткими, але широкими рукавами сорочки. Цю шкіряну сорочку Боб не скидав ані літом, ані взимку. На спині, між лопаток, близько до шиї, під одягом ховався у ножнах широкий кований із спеціальної сталі ніж. Говорили, що з цим ножем Аскарід ніколи не розлучається. Він мав довгі сильні руки, короткі ноги, але пересувався досить швидко, навдивовижу, можна сказати, швидко. Обличчя широкоскуле, темне, як скопана земля, блискуче, наче вугілля, побите кратерами віспи. Ніхто не бачив очей Боба Аскаріда, за винятком кількох чоловіків. Його очі ховалися за скельцями зелених окулярів з модерновими розводами-тріщинами... Ось до кого я таємно найбільше ревнував Риту, а не до попсово-демонічного Абрахама Лі, котрий міг бути і благодушним, і жорстоким, і веселим, коли цього вимагала необхідність чи обставини. Боб Аскарід був вічною тягучою тінню Абрахама Лі, якщо можна сказати, його відображенням, кострубатим і колючим, непроникним і всюдисущим – принаймні тоді так видавалося, – він був його справжньою таємницею, його справжнім перевтіленням, – ось останнє точне, як ніколи. У сизих коридорах ренесансної, красивим кораблем захололої серед кількох вулиць багатоповерхової будівлі, в сіро-стальних сутінках, я дивився у простір, бачив, як Боб непорушно стримів біля правого плеча Абрахама Лі, коли до нього приходили цілувати руку клани і кримінальні авторитети, забрьохані у власних нечистотах совісті міністри, а також різнокаліберні мери вошивих містечок і самозваних столиць. Абрахам Лі визначав і окреслював своїм плавним жестом, тягучим порухом руки, приєднуючи їхніх коклюшних дітей, їхніх рахітних довгоносих жінок, їхніх чоловіків в одну Велику Сім'ю. Сам Абрахам Лі не брав пожертви, тобто грошей, хоча справно перевіряв рахунки у банку, а також гроші в обігу, чорний нал та офшори. Для цього йому слугувала Рита – це неземне створіння із золотистим поглядом кавових очей, рожевим тілом. Тиха

і чиста, вона зникала і з'являлася у моєму житті в анфіладах, здавалося, безкінечних, нашої резиденції. Слід віддати належне Абрахаму Лі за затишок і чистоту будівлі, де кожен перший – ба навіть так! – не знав, чим займається сусід не лише по клозету, а й сусід за столом; коханка у ліжку, а чоловік не мав малинового поняття про дії своєї благовірної. Але на кожного збиралося досьє. Не в комп'ютері, а по старинці: у течках брунатного кольору з глухими загнутими картонними краями. І цим теж займалася Рита, з дивовижними повними стегнами, тонкою талією, висока і чиста. Що тільки тоді не народжувалося в моїй голові, коли недосяжність розбивала напругою повітря у лампочці. Я знав вельми значущий і запитальний погляд Абрахама Лі, де наче в попелі жеврів попереджальний знак: займайся, котику, своєю справою. Головне те, що матеріалізованим големом стояв перед очима, моїми і Рити, Аскарід Боб. Як на підтвердження: сонний день, здається, квітень, ще холодний, але багато сонця. Я два дні потайки никаю коридором, але не бачу ані Аскаріда Боба, ані Рити. Весна втягується у свої права, розтриножуючи прищі, наганяючи соками залози, задираючи статеві органи і просто органи до високого столичного неба, вже підігрітого доброю порцією смогу – гулом, ляскотом, істерикою накопичувалися, розбивалися мільйони голосів у наріжках велетенського кам'яного мішка. Я втратив сон. Це так несподівано, наче справді білий ангел піднявся у небо і вибухнув тисячами зірок... Червоні ранки, кокаїн, шампанське, сигарети, проститутки. На шаленій швидкості я збив собаку, зупинився: зранку випав сніг і підморозило, сніг лежав зараз сірий, по ньому повз бездомний пес, тягнучи червону ганчірку крові і задні лапи. Пес виповз на тротуар і здох там. Я дивився, ковтав сльози і зрозумів, що в цьому щось є, у цьому псові – наче знак, наче оскал: розбився ідіотський твій світ. Да-м-м, кокаїн давав не лише наївність. А може, то був не кокаїн?

Людина завжди нахабно сперечається з часом, доки їй не скручують перед могилою голову, як жертівній поганській курці.

Саме таким я був тоді ідіотом – маминим золотим синком, що відразу перескочив у дорослі ігри, але так і не змужнів. Я йшов у зеленому прохолодному мороці Дому Сім'ї, коли щось мене потягнуло за рукав і зникло, задихаючись від переляку, в одній із кімнат. Переді мною поплило перекошене обличчя Мусія. Він ткнув мені газету.

– Читай. Ось тут, – сказав і тицьнув пальцем мені на колонку, але мене привабило фото: чотири розпанаханих, наче рибини, трупи і напис: «Сектанти зводять один з одним рахунки».

– Оце тобі на. На наших не схоже. Злидні якісь. – Але я закашлявся, мені зробилося млосно, наче я доторкнувся чогось слизького і противного. Я відчув, що Мусій знає більше, ніж показує.

– Я був там. І бачив. Їх різав по живому Аскарід. У присутності твоєї хіврі, – прошипів Мусій, завертів головою і розвіявся в тихих зелених кімнатах нашого Дому Сім'ї. А я стояв і дивився на світлину чотирьох забитих у дешевих костюмчиках. Швидше за все, якісь баптисти. Я стояв і думав, що ніколи смерть не буває такою красномовною, як у бідності чи багатстві. Її не влаштовує середина. Хоча як подивитися... У голові йшло обертом. Я шукав зачіпки і нарешті знайшов: швидше за все, це провокація, бо наближалися вибори мера. Але у голові гупало і все змішувалося, ніби хтось витягував з голови слизькі карасі картинок, що тріпотіли, наче устриці: збитий пес, Рита, баптисти, Аскарід, Мусій. Треба з цим закінчувати. Ми всі – його полонені, вірніше, ми самі далися йому. Жовте сонце пливло у вікнах протилежного краю будинку, що наче змії обвивався навколо велетенського, як озеро, фонтана з бронзовими собаками, голими німфами, що нагадували обкурених петеушниць. І я вирішив перебратися пожити за місто. Там був батьківський будинок і двісті гектарів землі, де я надумав побудувати щонайменше замок і жити з Ритою за умови, якщо там не буде Абрахама Лі. І від цієї думки серце упало в шлунок і продовжувало лежати, доки я не зіткнувся з нею очі в очі. А до того уява моя розросталася отруйним грибок, малюючи неймовірні

картини насилля. Нарешті я зіткнувся з цим насиллям, – щось падлюче скрипіло над моєю свідомістю. А я бачив, як Боб Аскарід немислимими способами гвалтує Риту, а потім вони відпочивають, як два затягих сапрофага на купах нечистот, отримуючи, саме так, небувалу насолоду, і ці картини (а що я міг вигадати, коли у моєму оточенні майже тобі кожен другий займався подібними речами) виростили до універсального звучання, наче важка органна музика. Аскарід розвішував розчленовані, як коров'яча туша, шматки на слизьких чорних гачках. І мені поки що не випадало, як пити, нюхати кокаїн, блювати і на ніч згризати відразу по пів-упаковки снодійного. Напевне тоді, точно не знаю коли, але якраз у цей проміжок часу я відчув подих чогось такого, від чого бере приском шкіру, викручує мошонку, і одна думка про втрату цього поселяла паніку в душу, і це нагадувало подорож по розпеченому піску в центрі якогось морського містечка: ти готовий втратити свідомість, але продовжуєш іти. Тому-то я і вирішив хоча б на місяць переїхати за місто. Абрахам Лі не мав нічого проти. Його темні очі засвітилися якось хитро, і він лише ніжно, по-батьківськи стиснув мені плече.

Ця місцина пласка, як стіл, а чистими днями, ранньої осені чи на початку літа тут видно, як пари підіймаються за пагорбами, на сорок чи п'ятдесят кілометрів. І рудий степ, кілька озер, чорно-зелена бахрома лісу, з виразками червоних плям боліт, що їх відразу видно з віконечка задньої стіни будинку, подібного швидше до свинарника. Збоку крило, безкінечне, як тягуча спека пісків, де крикливі чайки тягають поліетиленові кульки. І вже потім, трохи віддалік берестового гайка, якщо пройти на схід, видно, як у золотистому мареві підіймається місто, як щось однозначне, як мірило людського марнославства.

І того дня, коли я потинявся широкими і порожніми вулицями, не пропускаючи жодної красивої ноги, зігнутої десь у кісточці, зі звернутим каблучком, відтопиреним задом, а потім ясний, трохи каламутний погляд опік, наче куля вогню, випущеного з нутра, я

зупинився біля розчахнутих дверей кінотеатру. Сопух адреналіну і життя, і ще чогось там, пішов на мене. Десятки збуджених облич, істот, полишених якихось там умовностей, вивалили під розкішне небо, що пахло свіжістю ночі. І я відчув себе старим: формений костюм, біла сорочка, дорогі штиблети, а видавався сам собі плямою на горизонті. І отож цілу ніч я промарив про свіжий вітер на світанку, тугу траву під п'ятами і берестовий гайок. Я пив цілу ніч і марив тією годиною, коли я приїду туди, ляжу і просплю кілька годин поспіль. А потім пішов дощ, спочатку важкий, а потім чистий, наче кришталеві підвіски. Я випив віскі, нюхнув кокаїну, і тут почало з'ясовуватися, що там, де безсила тиранія грошей, я виглядаю нікчемним лисіючим клерком у чорному костюмі із залисинами на видних місцях, з червоними ніздрями і червоними очима від стресів та кокаїну. У мене затерпло в горлянці. Єдиний мій товариш – єврей, що не знає рідної мови і відхрещується від своїх сородичів і одноплемінників, з головою лисою, наче глобус, а ще двірник, котрий знає про кожного у нашому домі більше, ніж саме СБУ. Словом, стан у мене був такий, як після недільної п'янки. Темні кола навколо очей, невпевнена хода і темне майбутнє. І все найпротивніше – я думав, уперто, в'язко, наче дивлячись у глуху ніч, думав про Риту. На ранок я передумав їхати. Вірніше, мене зупинив її дзвінок. Несподівано, як постріл, як крик серед пустелі.

Ранок виявився напрочуд світлим. Дома стояли рівною стіною, підсвічені білим, яскравим, наче штучним сонцем. Квадратні куби людського марносластва, а може, людського генія, – хто його знає. Я пив каву жадібними ковтками; знову заварював і пив; я відганяв думку, що скоро мене винесе на вулиці, і навіть із шикарного «бентлі» я буду бачити веселі обличчя людей, стрункі витончені ноги жінок, їхні красиві груди, що гойдаються під одягом; я боявся, що запахи проникнуть у мій світ, зруйнують цю тиху гавань грошей, тиху ілюзію. Значить, я зрозумів, що це прийшла розплата. Ну, звісно, помилився. Це просто розквітала червоними і чорними порами

любов. Я зійшов східцями донизу, набрав у легені повітря і відчинив двері. Мене залило жовтою мелясою світла. Дивно – з кімнати воно видалося срібним і набагато привітнішим, ніж зараз. Мене наче вжалили сотні металевих ос. А тому, вірогідніше всього, тому думка повернулася до тихого будинку і берестового гайка, де я ховався в дитинстві, граючи у слідопита і Робіна Гуда.

Власне, воно б усе так і лишилося, аби Мусія не відправили до Штатів, а мене не покликали на корпоративну вечірку. Вечірки від самого початку були засновані для того, щоб підбити підсумок, поставити на місце «заблудлих овець» і зняти пожертви, але цього разу не з пастви, а з її обслуговуючого персоналу. Потім починалися чисті та голі оргії. Віруючим, напевне, був лише сам Абрахам Лі. Я досі впевнений, що Абрахам Лі вірив, що саме він є головним проводирем Бога на землі і що саме він має поступати як заманеться і віддавати титули царів і цариць світу, в ім'я того ж Господа. З пантелику збивала рафінадна усмішка, кремові рухи, ніжний, трохи індичачий голос. Але за цим ховалося... До того часу я вже відійшов від лихоманки. Молодість пройшла. З'явилися залисини, ночі налилися безсонням, як порожній стакан – випивкою. Я дивився на Абрахама Лі, як на індійського факіра, що зачакловує кобру. Він – факір, народ – кобра. Зазіваєшся – тебе вжалять. Але для того, щоб тебе не вжалила кобра, треба вірити, що ти робиш саме свою справу. Абрахам Лі і робив свою справу...

Через десять років поверхня води мені бачилася не зовсім чистою... Сам по собі Абрахам Лі був убогою людиною. Але він знав натовп, тому що сам являвся його продовженням, цією жадною щуроподібною оравою. Він знав, що найсильнішими місцями у людини є інтелект і жалібність. Інтелект, коли не розуміє чогось, спочатку випускає жало або надуває капюшон, наче у кобри, а вже потім, з часом повертається, щоб перевірити: що ж там таке в біса відбулося? І тут-то попадається. Абрахам Лі тут звертається до совісті, до віри і ще багатьох речей, яких вдячного

середньоінтелектуального йолопа навчали в школі та університеті, словом, до всього того, що значилося в його кишеньковому талмуді чеснот, які треба – хоч-не-хоч – виконувати. Абрахам Лі, наче цирковий клоун, витягував золочену кульку з кишені і показував натовпу: «Ось кулька. Зараз я її витягну з кишені Льоліка...» Це і чув Льолік. Абрахам Лі витягував за хвилину кульку у Льоліка. І всі дивувалися диву. Саме подібне відбувалося і на сцені його Святилища. Він висмикував на сцену знаменитість, звісно, багату, і говорив, що ось цей Льолік зробився благим, тому що ходить на наші зібрання і вірить йому, Абрахаму Лі, як самому Господу Богу. І більшість відкривала рота. Це зовсім шара – взяти до рук Біблію, і дивись, через тиждень-другий, ну нехай через рік, ти мільйонер. Що за цим стоїть, нікого не цікавило. Більшість з них вірили у перекраєний будиночок із садочком у райській місцині біля моря, але не те, що в Біблії. Хоча це теж була віра, і тому я гадаю, сховавшись за вірою, так важко було звалити Абрахама Лі. Словом, ось це, що я лише бачив, але вже знав і відчував, що скоро дізнаюся більше, ніж того очікувалося...

Такі ось вечірki у напівтемному, з готичними упереміж з римськими колонами, з високою стелею, де світився ізумрудів лик невідомого кого, викликали у мене тихий переляк, як і в кожного середньостатистичного обивателя, долученого до чогось такого, що мені знати непотрібно, а лише слухати, розвісивши губи, руки, вуха і всі частини тіла, котрі можуть повиснути. Раніш, багато років тому, коли Абрахам Лі, випускник престижного вузу, вигнаєць рідної країни, що боролася за незалежність, заснував братство, воно було нічим не гірше за Біле братство чи тих же п'ятдесятників або баптистів. Але час навічно відкоригував ініціативи та задачі: тоді ми збиралися як невелика купка спільників у велетенському, пронизаному холодним повітрям гаражі і радісно ділилися своїми місіонерськими здобутками. Зараз ми могли понюхати коксу у сусідній кімнаті, потім поляскувати один одного по задницях,

повідтягувати труси у жінок і розповісти, марку якої машини розбабахала наша коханка чи коханець. Тут джмелями пролітали майже всі знаменитості: від політичних до культурних. І в цьому не було дивини. Система сильно і міцно зв'язала всіх владостоячих і владолежачих у цій замріяній країні малохольних романтиків. У центрі, на вивищенні, під галогенними лампами, у білому костюмі, у чорних лакових туфлях, з лакованими білками й устричними зіницями, поруч – Аскарід Боб з віспяною харею, ліворуч – Рита у строгому костюмі, красива і недосяжна – так вощідав Абрахам Лі, людина-монстр і людина-загадка.

Але того дня вийшло зовсім по-інакшому. Мене провели двоє охоронців, третій з'явився несподівано і закрив мені спиною дорогу, отож мене повели через низку довгих коридорів, підсвічених знизу денним світлом, потім зав'язали очі чорною шерстяною пов'язкою; і як тільки мені зав'язали очі, відразу десь далеко-далеко увімкнулася музика, що нагадувала удари африканських тамтамів, а від того по спині заходили невидимі посудомийні щітки. Ці звуки нагадували пробитий каналізаційний колектор, або звучали, як формула свинцю, зачитана вголос п'яним учителем хімії. Потім ми поїхали. Це був довгий, як малайзійська свиня, лімузин: по запаху шкіри сидінь, по ходу, взагалі по всьому, на що вказував мені досвід, набутий серед грошей і несмаку. Виходило, що тебе везуть або закопувати, або для приємного сюрпризу, або – швидше за все – нікуди, і це ідіотський жарт твоїх друзів чи знайомих. Ми їхали колами, поверталися назад, і ця довбана музика в стилі «плюм бум» не переставала звучати. Нарешті лімузин зупинився. Мене вивели, дбайливо тримаючи попід руки. Вивели і зняли пов'язку. Нічого особливого зі мною не сталося. Нічого особливого я і не побачив: велетенський ангар, срібна сигара літака, затиснута збудженими «колегами», і все це нагадувало дешевий фантастичний звіт про висадку марсіан. Для мене стало все зрозумілим, коли я побачив Абрахама Лі, що наприлюдки, колами, скакав біля свого літака. Мені враз чомусь стало сумно: варто було

зробити, пережити стільки, – я був певен, що цей чоловік скуштував лиха немало, – щоб усе звелось до такого кретинізму. Абрахам Лі скакав біля літака, пестив його, лакований блиск в очах зник; він зупинявся, закривав очі в позі жаби, потім знову заходжувався виписувати ритуальні па біля звичайнісінького МИГа. Треба ж було, щоб усі бачили і всі раділи. Тож я теж, скриплячи зубами, зробив захоплену міну на обличчі й почав плескати в такт долонями. Всі радісно захиталися і стали бити в долоні. За якихось п'ять хвилин усі увійшли в якийсь дикий транс. Через десять – більшість валялися на підлозі, блаженно закотивши очі під лоба, а Абрахам Лі не звертав на це уваги і продовжував пестити, наче циган коня, срібну літаючу штуку. Кільком баришням стало погано, і їх винесли. Музика продовжувала нарізувати повітря. Мене нудило. Цілу ніч я не спав, нюхав і пив віскі. Зараз мене хилитало, як опудало на городі. І тут на мій обшлаг лягла чиясь м'яка і тепла рука. Я піймав ніздрями тонкий запах парфумів, трохи мускусу і ще щось таке, чим, на мою думку, пахнуть гарні і виховані дівчата. Я спробував обернутися і глянути на гостю, але рука на обшлязі напружилася, і голос – м'який, з якимись глухими інтонаціями на межі зриву, екзальтації і захоплення – прошепотів над вухом, вкинувши у раковину небезпечний початок мого нового життя:

– Ви такий гарний і цікавий молодий чоловік, а себе не жалієте.

Я знав, що це вона, Рита, і ніхто інший.

– А ви пропонуєте щось інше? – сказав я, не обертаючись.

Тут мене щось легенько, по-дитячому, смикнуло, і я пішов спиною за нею.

Це була кімната не менше десяти квадратних метрів, погано освітлена, завалена мітлами, молотками, поламаними стільцями. Через маленьке віконечко пробивалося світло. Нарешті я побачив її сам на сам. Вона мовчки притиснулася до мене, і я відчув, як кров приливає до голови. Запах її поту, важкого і тягучого, запах її парфумів, а потім удар губ об мої, язик, що розсуває губи і

вривається до тебе, коли ти ще зовсім не розумієш, перелякано чіпляючись за звичний світ. Вона розсунула піджак, червоний, з чорними оторочками, що ще більше виділяли краї грудей – білі корінці айсбергів. Рита щось швидко заговорила, голова пропала на мить, вона присіла на одне коліно, і штани злетіли у мене до колін. Знову її дивовижні очі з трунком всезнайства і вседозволеності, з покірною тваринячою іскрою. За спиною розгортався клекітливий крик Абрахама Лі. Я розвів її піджак, вивільнивши груди, білі і тугі, з червоними, майже малиновими сосками, маленькими і задертими догори. Я несподівано застиг на місці і дивився, просто дивуючись чуду природи, так, наче вперше бачив оголені жіночі груди. Вона мене не зрозуміла. Власне до цієї хвилини, до цієї миті я мислив логічно, логічно пропускав інформацію, і все навколишнє було для мене полем з неживих і живих предметів. Але її подих, запах її грудей, молочна свіжість – так війнуло на мене чистим запахом, що його хотілося проковтнути. Дивне і солодке відчуття буденності. Це мало нагадувало секс у його первісному розумінні. Я побачив, як у неї зволожилися очі, а у вигнутих догори кутиках рота з'явилася слина, наче те, чим ми займалися, мало ще якийсь тільки їй відомий зміст. Очі у неї завжди золотисті, а зараз їх затягло перламутровим туманом. Вона, як не дивно, не відчувала страху, і спина її під моїми долонями стала м'якою, розслабилася і прогнулася назад. Вона віддалася не мені, а тому, що жадібно смоктало її, пестило її пустопорожніми ночами і довгими полуднями у розарії Абрахама Лі. Так, це мало нагадувало секс: це був бунт проти чогось такого, що ми не могли вимовити вголос. Але воно сталося. Ми лежали на купі ганчір'я, відсапувалися, і нашими поглядами пливло безкінечно синє небо. Було болісно і радісно водночас, принаймні мені. Я лежав під пекучим сонцем, розглядаючи предмети, я побачив шматок броньованого кабелю, рука потягнулася до нього, а пальці стиснули теплу свинцеву оболонку. Рита перехопила мою руку, і її гнучкі пальці обплелися навколо зап'ястя. І тут мій мобільник зрадливо запищав. Я глянув – дзвонив Мусій.

– Я тут дещо нажив, старий! – глухий голос з Америки.

У небі кольору сардоніксу тремтіли зірки, наче задки шершнів над високою стеблиною велетенської красивої квітки; вечір переходив у ніч, проковтнувши предмети, невловимі риси цього світу. Ми нарешті опинилися у мене за містом. Мусій лежав на підлозі у купі переписаних паперів, поставивши стакан з віскі на живіт; поруч розляглася зовсім гола блондинка, виставивши пружний зад і сховавши обличчя в зігнутих у ліктях руках. Рита перехопила мій погляд, але нічого не сказала. Мусій продовжував говорити:

– Значить, ось так вони починали...

Рита рвучко встала і пройшлася кімнатою. Мусій замовк і зрозумів, що не варто говорити при незнайомих людях.

– А чого? – сказав Мусій тоном ображеної дитини. – Ми тільки-но з нею трахалися. Може, у нас з нею щось вийде?

– Нічого у тебе з нею не вийде. Можеш валяти. Твоя справа, а я не хочу, щоб Лісовські знайшли на звалищі з перерізаною горлянкою, – сказала вона і налила собі повний фужер «Сапераві», густого і червоного. Я уявив кров, що булькає з моєї перерізаної горлянки, і подолав нудотний напад страху. Я встав і підійшов до вікна: чорна бахрама лісу, суміш дубів, столітніх в'язів, модрин, беріз, підмита широким озером, що на початку вісімдесятих кишіло качками і де лосі з вітром у широких рогах благородним поступом підходили до самого його краю і шумно пили воду; дикі комишеві коти дерли качок і їхні гнізда, а люди, що тут деінде з'являлися, намагалися жити з усім у мирі. Я стояв і дивився, не відчуваючи допитливого погляду Рити і білявки, що зараз сиділа, – відображення в дзеркалі з голеним лобком і сірим непроникним кошачим поглядом звужених потваринячи зіниць. Я пошукав поглядом сигару, уникаючи очей самої Рити, що зараз віддавала кислою нудьгою вчорашнього празника. Древній ліс, що завжди лякав мене, несподівано викликав радість, тиху втому і спокій.

– Нехай говорить, – сказав я. – Хто ви, у біса, такі, щоб йому забороняти. Дві шльондри. Дві суки, що вилизують корита у кого попаде, аби тільки їх гладили не проти шерсті.

У мене підплила кров до обличчя. Мене крутило, мене нудило, і я нічого не міг із собою вдіяти. Але я знав, що Рита права, як правий Мусій – невиразний товстун, голомозий і булькатий, але котрий належав нашому неписаному братству, що пов'язало нас назавжди. Я стояв і думав про Риту. Дивився на темний ліс, і в мене крутило у паху. Те, що я хотів робити з нею, аж ніяк не входило у плани тримати решту цих двох типів: Мусія і його коханку. Мусій налив собі рівно півсклянки і сказав:

– Ну так слухайте, і ми тобі його зробимо, нашого верховного...

Що собою являв Абрахам Лі? Для мене особисто те, що й очікувалося: завзятий авантюрист, якого не лякало ані життя, ані смерть, а хвилював лише успіх, що він його заклав собі в голову, видно, з самого дитинства. А для решти – нічого особливого. Для преси ця інформація мала абиякий інтерес, власне, до того дня, коли Абрахам Лі ступив на обітовану землю міста Одеси. Наша держава завжди гостинно приймала подібних гібридів, і не тому, що любила читати іноземну класику. Абрахам Лі, вірніше Амбруозі Сінонга, студент Йоганнесбурзького університету, якого відраховано з третього курсу за нестандартні статеві стосунки з викладачем німецької мови. Викладача звали Оліб Олібом, син котрого переховувався від Інтерполу за перевезення чорної полунички у Західну Європу та Сполучені Штати. З півроку він тинявся дикими і проїденими корозією злиднів кварталами Йоганнесбурга, тоді ще під владою білих. Його бачили в районах гей-кварталів для чорних, що кишіли щурами і вошами, СНІДом, як ірландським грипом. Ці квартали буцімто нічого не значили, були викреслені з карти людського існування. Навіть расистська політика ПАР не торкнулася їх, такими-от вони виявилися непотрібними. Але він вижив. Він, потинявшись, вірніше попуширивши травичкою і паскудним

кокаїном, заразившись лихоманкою, упав на розпечений асфальт Йоганнесбурга з однією думкою, що це ще не кінець; коли очунав у великій світлій кімнаті з круглою люстрою, котра нагадувала потойбічне сонце чи ще якусь там муру, він побачив себе в оточенні шоколадних, синіх, чорних, як гуталін, облич, серед яких зрідка непристойно виглядало біле обличчя. Але саме цим непристойним білим обличчям Амбруозі Сінонга був зобов'язаний своїм життям. З університету-то його випирали його ж одноплемінники, які тільки років два тому замінили спис на авторучку, обламали хвоста та злізли з дерева. Так він потрапив у таємне Братство незрозумілого віросповідання, але з усіма атрибутами Ветхого, Нового Завітів, кабали і зороастризму. Керував цією конторою колишній нацист, сімдесятилітній вірменин Серго Серунян, а вірніше, Серж Серапруа чи ще щось у цьому роді. Амбруозі оклигував, помалу відвідуючи збори, і клеїв якісь картонки, дивно схожі на обкладинки паспортів і перепусток. І взагалі це нагадувало підозрілому і кмітливому колишньому студенту заготовки для документів. Місяць він придивлявся, а потім підійшов і звернувся до Біпо, чорного нігера з диких саван, де ще промишляли канібалізмом. Біпо оскалив зуби, похитав головою, але нічого не сказав. На ранок до нього прийшли в кімнату, витягли з ліжка і повели із зав'язаними очима. Йшли вони півгодини, але по тому, як повертали і зупинялися, Амбруозі Сінонга вирішив, що його водять колом, і місце, куди його ведуть убивати чи ще для чогось, зовсім поруч. Нарешті з нього скинули чорну пов'язку, штовхнули у велику, з низькою глиняною стелею і глиняною підлогою кімнату. Серунян сидів на маленькому кріселку, і тому його велетенське, як розплиле тісто, тіло виглядало потворним, неприємним, страшним і бридким водночас. Серунян дивився не на нього, а кудись на білу кішечку, що моталася за мишею. Його водянистий погляд сімдесятилітнього морфініста, гомосексуаліста і великого махінатора, здавалося, приваблювала ця біла маленька кішечка, що бігала між дротів. Кішечка вигинала спину, шипіла, кидалася з одного боку в інший, і видавалося би, що вона просто

бавилася, аби не екскременти, котрі вона періодично видавала із себе від переляку. Тільки зараз Амбруозі Сіонга побачив у нього в руках маленьке реле, що регулювало струм у дротах. Серунян натиснув на клавішу, кішечка дико заверещала, немислимо роздулося її маленьке тіло, потім скрутилася кільканадцять разів, запахло смаленим, і вона затихла.

– Цього разу вийшло відразу. Кішки, так, особливо кішки, живучі. Уявляєш, якщо там опинишся ти? – сказав Серунян, обертаючи своє розплиле обличчя з чорними водянистими очима.

– А чому я повинен там бути? Я нічого не зробив. Якщо я завинив гроші за перебування, то я їх відпрацюю, – нахабно погнав Амбруозі Сіонга.

Серунян подав знак, і на потилицю колишньому студенту опустилася важка дубина. Сіонга хекнув і розповзся чорною плямою по підлозі. Разів зо три його вирубали і приводили до тями. Нарешті Серунян махнув рукою. Він так і сидів, не змінюючи пози. Із земляної долівки Сіонга бачив, як підходить лікар, зачочує йому рукав і вколює дозу. Нетерплячим жестом Серунян його відпихає. Далі очі його, дві чорні водянисті вирви, звертаються саме на нього, і коли він так дивився, то Амбруозі Сіонзі видавалося, що це божество не може звертати увагу на когось стороннього, взагалі на людину, а якщо він звернув на нього свій погляд, то це до великих перемін. Про смерть він думав якнайменше: колишній студент був продуктом своєї країни, а тому сприймав смерть як черговий перехід з одного стану в інший, тобто в шлунок свого соплеменника. І хто його коли з'їсть – не відіграло великої ролі. Нехай це відбудеться трохи пізніше, він не має нічого проти.

З цього почалося сходження Амбруозі Сіонги. З усього виходило, що з ранньої молодості йому довелося балансувати на краю прірви. Серго Серунян навчив його усіх тонкощів життєвої етики й естетики. А ще він посвятив його у свої справи. Якщо дивитися з висоти третього тисячоліття, то це була зарядна контора місцевого кидали,

що займалася фальшивими паспортами, пудрила мізки нечисленній пастві, підторговувала наркотиками і тримала зв'язок з усіма національними африканськими рухами. Сінонга навчився виготовляти паспорти. Він розповсюджував наркотики по точках. Потім ми його бачимо у Конго. Кілька років випадає з його життя. Серуняна чи то арештували, чи то він помер, але майже всі керівники секти потрапили за ґрати. Не виключено, що і не без допомоги Амбруозі Сінонга, бо він несподівано відновився у Йоганнесбурзькому університеті. Апартеїд здавав свої позиції. Цей короткий проміжок життя, аби запитали у нього, – найромантичніший у молодого викладача Амбруозі Сінонга. На всіх чорних вечірках, на всіх показних національних фестивалях він з'являється з гарненькою, подібною до хлопчика акторкою кіно Роми Шавір. Вона наполовину ірландка, наполовину китаянка. Це чудесне створіння, здавалося, було послане небом, щоб повернути Амбруозі в русло добропорядності, хоча, якщо відраховувати від самого початку, його можна було вважати швидше за жертву, ніж за злочинця. Райське перевтілення Сінонга тривало недовго: в одну ніч її знайшли з посинілим обличчям, піною навколо рота. Перед цим заможна донька батьків Рома Шавір переказала на рахунок Братства сто тисяч американських доларів.

Амбруозі Сінонга зник, не чекаючи, коли слідство візьметься за нього. І от ми знаходимо його спочатку в Конго на алмазних розсипах. Потім він опинився в Анголі, прихопивши камінців на півмільйона вартістю. Доля таки усміхається колишньому вчителю філології. Але не завжди. Його накрила кубинська розвідка, що хазяйнувала в Анголі. Кубинські спецслужби з ним чого лише не витворяли. Спочатку його прорентгенили, майже кожну сигмовидну кишку. Алмазів не знайшли. Тоді йому почали товкти пику, нирки, печінку і виламувати суглоби. Але Амбруозі Сінонга мовчав, як вірний комуніст, чим дуже здивував кубинську спецслужбу. Хоча таємниця була проста: учитель закопав алмази під деревом і не пам'ятав, де вони і де те дерево. Але що б він не говорив, йому ніхто

не вірив. Так він потрапив в ангольську тюрму, маленьку копію советського ГУЛАГу.

Наша земля проклята расизмом. Демон расизму живе на Північному полюсі і серед папуасів. Расизм чорний, жовтий, червоний, білий. Це найдосконаліша і найпотворніша вигадка людини, що підписала пакт з нечистим. Папуаси ненавиділи високих соплеменників, японці – китайців, індіанці – інших індіанців, араби – євреїв, євреї – арабів, німці – англійців... Саме це відчув на своїй шкірі – всі виверти історії, всі катаклізми, і що рух історії завдячив расизму – Амбруозі Сінонга. Його не рятував прудкий розум, його не рятувало знання людської психології, його не рятувало уміння підробляти документи і просто забивати баки митникам і поліцейським чиновникам. Колір шкіри, як прізвище чи місце реєстрації, Амбруозі Сінонга змінити не зміг. Але його розум був надто практичним. Недарма він виростав серед канібалів, а потім у Преторії, де гнучкість розуму або спричиняла неприємності, або приносила відчутну допомогу. Тюрма навчила його ще іншого...

Його відразу направили у блок неблагонадійних. У передбаннику у нього вилучили картку з особистою справою на прізвище та ім'я Абрахама Лі. Це ім'я він носитиме уперто, із забобонною святістю первісного чоловіка. Можна сказати, що Абрахаму Лі поталанило, – він не потрапив до кримінальників з їхніми «пітушатнями». У бараці на сто тридцять чоловік утримувалося двісті п'ятдесят. Чорні жирні трупні мухи, що налітали із сусідського звалища, висіли чорними попонами, ворушилися зелено-чорним покривалом на сонці. Півбараку хворіло на СНІД, сифіліс, гонорею, заразні інфекційні хвороби. Казармене начальство боролось лише з тифом, чумою і малярією. Бракувало води і вистачало наркотиків. Злочинці у п'ятницю влаштовували дикі оргії. Місцеві «півні» їм обридали. Обдовбавшись екстезі та «спідом», вони витягували чергову жертву з боку політичних і скопом ґвалтували. На ранок, якщо нещасний

лишався живим, його повертали напівтеплого, а ні, то труп підкидали на бік, де жили пасивні гомосексуалісти – здебільше «опущені», що склалися з білих та жовтих. Тут він визначив ще один рушій, до якого не придивлявся, це секс. Секс і гроші. І релігія. Головне, це треба об'єднати. І тоді не буде ціни. Через тиждень він запросився на перемовини з начальством.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

У *Олесь*
ЛьяНенко

перли *i* свині

CF FOLIO